

RETTEEN I HOLBÆK DOM

afsagt den 26. februar 2019

Sag BS [REDACTED]

Mandatar Fagforening for
B [REDACTED]
(advokat C [REDACTED])

mod

A [REDACTED]
(advokat Safinaz Altintas)

Denne afgørelse er truffet af dommer [REDACTED]

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen er anlagt den 8. februar 2018. Sagen drejer sig om, hvorvidt sagsøgte er erstatningsansvarlig for sagsøgers arbejdsulykke den 4. maj 2016 indtruffet på sagsøgtes adresse på E [REDACTED]

Sagsøgeren, B [REDACTED], har fremsat følgende påstand: A [REDACTED] skal til B [REDACTED] betale 282.698,16 kr. med procesrente fra den 8. februar 2018.

Sagsøgte, A [REDACTED], har fremsat påstand om frifindelse.

Det påståvnte beløb vedrører godtgørelse for svie og smerte samt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og positive udgifter. Der er mellem parterne enighed om den medicinske årsagssammenhæng og den beløbsmæssige opgørelse af kravet, således at sagen alene vedrører spørgsmålet om ansvar og evt. egen skyld.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Oplysningerne i sagen

Sagsøgeren havde på ulykkestidspunktet været ansat hos sagsøgte i ca. 10 år og i den forbindelse transporteret gods med en elektrisk langløber. Sagsøgeren havde siden november 2009 været valgt som sikkerhedsrepræsentant. Han havde i samme periode tillige været tillidsmand.

Der er enighed om, at ulykken indtraf ved, at sagsøgeren i forbindelse med, at sagsøgeren med langløber kom kørende baglæns med gods, kørte ind i nogle paller med kaffe, som var placeret på køregangen, hvorved langløberens styr blev presset ind i hans maveregion med skade til følge.

Som følge af ulykken blev der den 9. maj 2016 udført service på langløberen. Der er enighed om, at langløberen ved ulykken var teknisk funktionsdygtig og ikke fejlbehæftet ved ulykken, og om at der ved service ikke blev konstateret mangler ved langløberen.

Arbejdstilsynet udstedte på baggrund af ulykken og et tilsynsbesøg, foretaget den 5. juli 2016, den 14. juli 2016 et strakspåbud til sagsøgte, hvorefter

”Virksomheden påbydes at sikre, at anvendelsen af langløbere på lager foregår sikkerhedsmæssigt forsvarligt herunder at beskyttelsesdele anvendes efter hensigten.”

I begrundelsen for påbuddet hedder det:

”Det er Arbejdstilsynets vurdering, at arbejdet med kørsel med langløber på ulykkestidspunktet samt ved Arbejdstilsynets besøg ikke er foregået sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Beskyttelsesdelene i form af beskyttelsesbøjler er ikke anvendt efter hensigten, idet de ansatte opholder sig med dele af kroppen på den udvendige side af bøjlerne.
...”

Ulykken blev anmeldt til politiet, hvis efterforskning mundede ud i, at der blev rejst tiltale mod sagsøgte for overtrædelse af arbejdsmiljølovens § 82, stk. 1 og stk. 2, jf. stk. 5, nr. stk. 6, jf. § 86, jf. § 38, stk. 1, og § 45, stk. 1, jf. bekendtgørelse

om anvendelse af tekniske hjælpemidler nr. 1109 af 15. november 1992 med senere ændringer § 23, stk. 1, nr. stk. 3, jf. § 4 og § 9, stk. 2, ved den 4. maj 2016 på adressen E [REDACTED], som arbejdsgiver at have været ansvarlig for, at B [REDACTED] som ansat i virksomheden anvendte en langløber/en el hest med lange gafler, uden at dette arbejde blev planlagt, tilrettelagt og udført sikkerheds og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, idet B [REDACTED] under kørslen med langløberen befandt sig udenfor førerkabinen, hvorved han blev klemt mellem en beskyttelsesbøjle på langløberen og en palle med gods med alvorlig personskade til følge.

Ved rettens dom af 2. oktober 2017 blev sagsøgte frifundet. Retten lagde i den forbindelse til grund, at

”B [REDACTED] under kørsel med langløberen befandt sig inden for sikkerhedsbøjlerne, dvs. i førerkabinen, og at han i forbindelse med på kørslen blev ramt af langløberens styrestang.

På denne baggrund er det ikke bevist, at B [REDACTED] som anført i anklageskriftet under kørsel med langløberen befandt sig uden for førerkabinen på denne, og at han som følge heraf blev klemt mellem en sikkerhedsbøjle på langløberen og en palle med gods i forbindelse med påkørsel heraf.”

Det er under denne sag ubestridt, at B [REDACTED] under kørslen befandt sig inden for sikkerhedsbøjlerne.

I Førerhåndbog for langløber er det anført:

” ...

Kørsel og adfærd ved kørsel

- Kør altid trucken fra den dertil indrettede førerplads.
- Trucken skal altid køres med fuld kontrol og manøvreres på en ansvarsfuld måde. Pludselige starter og opbremsninger samt sving i høj fart skal undgås.
- ...
- Hvis lasten er i vejen for sigten, skal trucken altid køres med lasten bag ved.
- Er udsigten spærret for føreren, kan man i nødvendige tilfælde bede en anden person om at dirigere kørslen, så transporten kan ske uden risiko for personer og ejendom.
- For at undgå skader og ulykker skal føreren være specielt opmærksom på andet personale samt både faste eller bevægelige genstande i arbejdsområdet.
- ...”

Førerhåndbogen indeholder endvidere en skitse over langløberens hovedkomponenter.

I lagermanual er det anført:

”7. Materiel

Materiel sikkerhed

- Tjek det er ok, når du skal bruge det
- Kør kun truck, hvis du har truckcertifikat
- Kør forsigtigt ind / ud af biler
- Vær opmærksom på gåangene
- Ingen håndholdt mobil, når du kører
- Ingen trucks på lageret, når der ikke er personale tilstede

8. SISU mappe

...

Den indeholder:

- Beredskabsplan
- Skema for registrering af arbejdsskade
- Vejledning til denne
- Oversigt over arbejdsmiljørepræsentanter
- Handlingsplan fra APV

9. Beredskabsplan og krisesituationer

Beredskabsplan

- Findes i SISU mappen og på opslag
GWP
- Afholdes hvert år
- Du klædes på til at håndtere kriser

...”

Ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings brev af 22. november 2018 blev ulykken anerkendt som en arbejdsskade efter arbejdsskadelovgivningen.

Der er under sagen forevist en række fotos af lagerhallen og forholdene på stedet. I sagen indgår ikke fotos, som er optaget på ulykkesdagen.

Ifølge det oplyste er der som afbilledet på fotos i sagen på området ophængt skilte med ”Færdselsregler på terminalen” med følgende indhold:

”Som hovedregel gælder ubetinget vigepligt. Dvs. man holder øje med al trafik.

Man skal holde til højre ved modkørende trafik.

Dem der kører med læs, har forkørselsret. (i forhold til en tom kørsel)

Man må ikke køre forlæns med et læs, hvor man ikke har frit udsyn. Dvs. hvis man kører med et højt læs, skal man bakke.

Ved læsning må chaufførerne ikke opholde sig inde i traileren, med mindre det er påkrævet i forbindelse med arbejdsudførelse.

Alle fodgængere og cyklister skal naturligvis også vise agtpågivenhed.

Man må ikke tale i mobiltelefon, og heller ikke læse i papirerne mens man kører på truck.

Disse regler skal overholdes.”

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af B [REDACTED], F [REDACTED], G [REDACTED] H [REDACTED] og I [REDACTED]

B [REDACTED] har forklaret, at han siden den 23. oktober 2006 har været ansat hos sagsøgte på lageret i E [REDACTED]. Han har haft forskellige arbejdsopgaver. Hans primære arbejdsopgaver, indtil han kom til skade, bestod i at pakke materiale og køre varer frem til og fra pakkebiler. Forud for sin ansættelse hos sagsøgte havde han været lagerarbejder i 30 år. Han har tidligere været ansat hos J [REDACTED], hvor han halvdelen af tiden arbejdede på lageret.

Han blev i 2009 valgt som sikkerhedsrepræsentant og tillidsmand, og han bestrider fortsat begge poster.

Som arbejdsmiljørepræsentant har han deltaget i de årlige gennemgange af sikkerheden på virksomheden. Der har primært været afholdt strategimøder om, hvad man ville gøre for at forbedre sikkerheden, frem for mere konkrete møder. De korte SISU møder, som han også har deltaget i, har berørt de konkrete forhold og enkelte hændelser, ligesom der har været månedlige Safety Walks, hvor han har deltaget i gennemgang af enkelte områder, og hvor der er set efter, om tingene er i orden på virksomheden. SISU møder er fælles møder med information om, hvad der foregår i firmaet. I møderne deltager ledelsen, lagerchefen og arbejdsmiljørepræsentanter og tillidsmænd. Hvis der er problemer på lageret, skal det drøftes på møderne.

Den 4. maj 2016 havde han som så mange gange før deltaget i at tømme indkommende lastbiler for varer, som var placeret på paller. Han brugte en langløber til at trække godset fra lastbilen og ind på lageret. Godset skulle registreres inden placering på lageret. Sagsøgte havde på daværende tidspunkt ca. 20 langløbere af forskellige varianter. Den, han benyttede, var identisk med den, som kan ses på fotoet, ekstrakten side 73. Han var bekendt med kørsel med langløberen, og det var ikke en ny arbejdsopgave for ham. Den langløber, han anvendte, var til 2 paller, og den var nærmest hans egen, idet han brugte den til daglig.

Generelt orienterede han sig, når han kørte ud efter gods og trak det ind på lageret. Han skulle have varen ud og helskinnet ind på lageret, og godset var ikke altid pakket lige godt. Når godset var læsset af lastvognen, skulle det registreres. Når han havde gjort det, kørte han godset på plads. Langløberens håndtag har en vippefunktion, således at den kan køre både forlæns og baglæns. Når håndtaget svippes helt op, holder den stille. Skitsen, ekstrakten side 99, viser håndtagets pausestilling. Når håndtaget trækkes ned, aktiveres langløberen, og den kan så køre frem og tilbage. Han stod altid på trinbrættet under kørslen. Nogle gange er det ikke muligt, men så kører man ufatteligt langsomt; 4-5 km/t. Det gør man dog ikke normalt, og det gjorde han heller ikke denne dag. Langløberen styres med håndtaget. Han stod den pågældende dag inden for sikkerhedsbøjlerne, som er vist på skitsen i ekstrakten side 99, nr. 3. Han kørte baglæns, da godset på langløberen spærrede udsynet. Det er i overensstemmelse med instrukserne. Hvis der er fuldt udsyn, kan man køre forlæns; hvis ikke skal man bakke. Det er helt almindeligt.

Da han kom til skade, var han ved at bakke. Normalt orienterer man sig, når man bakker, ved som ude i trafikken at kigge til højre og venstre og orientere sig om, hvorvidt noget står i vejen, hvorefter man påbegynder kørslen. Han stod den dag som helt normalt sideværts for at orientere sig.

Han havde hentet noget gods i lagerhallen og skulle omplacere det til et andet sted i hallen. Han havde dobbeltstakkede paller og var nødsaget til at bakke fra gangen og ud på køregangen og rette op, før han kunne dreje. Han havde ikke registreret, at der på køregangen, hvor han bakkede ud, stod paller med kaffe. Han kørte direkte ud i køregangen og havde ikke set kaffepallerne. Hvis han havde vidst, at de var der, ville han ikke være kørt den vej. Da han drejede ud og rettede op, blev der råbt noget nede bagved fra terminalen, og han reagerede på det ved at kigge lige ud fra sin sideværts position. Pallerne på hans langløber var brede, og han måtte bakke helt ud i langløberens længde, før han drejede. Han havde kigget til venstre og havde heller ikke registreret kaffepallerne, da han kørte ind i hallen. Kaffepallerne var sorte og grå og stod 20-30 cm ude på

køregangen i forhold til de andre varer på rækken ud for, og derfor sammenholdt med modlyset havde han ikke set kaffepallerne på køregangen.

Han var oprindeligt kommet ude fra terminalen. Han havde da ikke registreret, at der stod 23 paller med kaffekapsler på i køregangen. Han var kørt ind fra porten og ind i gangen mellem pallerne og det røde område, som vist på fotoet, ekstrakten side 126. Fotoet på ekstrakten side 125 viser den bagerste port, og han kørte varer på plads som vist på fotoet ekstrakten side 127. I mellemtiden var der blevet læsset kaffe af, som var sat i en række på køregangen. Han bakkede derefter ud fra rækken, hvor der på fotoet side 126 står paller med Fun saftevand, emballage, og skulle bakke rundt om hjørnet med ryggen ned ad køregangen. Kaffepallerne stod i gangen til højre lidt nede i billedet. Han havde som sagt ikke set kaffepallerne, da han kørte ind. Kaffepallerne stod med 11 paller dobbeltstakket og en enkelt til sidst. Det var nødvendigt for ham at køre helt derover for at rette op og dreje. Hvis han havde vidst, at pallerne stod på køregangen, var han kørt i en anden retning og på en anden måde for at komme rundt. Da han kørte ned for at hente papemballagen, der skulle sættes op i nogle reoler, havde han ikke set pallerne med kaffe.

De paller, der stod ude i køregangen, og som han ramte, faldt farvemæssigt i med de paller, der stod på plads i selve rækken, og som også var paller med Tassimo kaffekapsler. Varerne, der stod på sin plads i rækken, og pallerne, der stod på gangen, havde næsten samme farve. Pallerne på gangen var grå og karbonfarvet og havde folio om med genskin. Dem, der stod inde på rækken, var næsten tilsvarende grå med folio om.

En person råbte nede fra den anden ende af hallen, og han reagerede herpå. Han kørte da ca. 11 km/t. Han vidste ikke, om der blev råbt til ham. Bagefter fik han at vide, at det ikke var til ham, men til en anden, der kom kørende, men det vidste han ikke på dagældende tidspunkt. Fra han reagerede på, at der blev råbt, og til at han ramte kaffepallerne, gik der ganske få sekunder måske 4-5 sek. Han nåede ikke at vende sig sideværts igen og blev ramt i maven af langløberens styrestang. Han stod mellem sikkerhedsbøjlerne og med håndtaget nede. Sikkerhedsbøjlerne blev, hvor de var, og hans bagdel kom ind under de dobbeltstakke paller. Han kom ca. ½ meter ind under pallerne, før langløberen blev bremset. Sikkerhedsbøjlerne kom ikke ind i de bløde pallestakke. Han fik styrehåndtaget ind i maven og blev presset lidt bagud, før den røde stopknap blev aktiveret. Derpå sprang langløberen 1½ meter frem igen. Han stod op hele tiden. Han husker ikke selv de detaljer, men han har snakket med nogle andre. K. og L. kom til, og det gjorde M. også. De stod og diskuterede, om han skulle ligge ned. En af pakkepigerne har fortalt, at han stod op.

Der er ovenlysvinduer omkring der, hvor påkørslen skete. Fotoet ekstrakten side 70 viser, at ovenlysvinduerne løber på langs af køregangen. Fotoet viser også

genskinnet. Ovenlyset gjorde, at han overså pallerne, som han ramte. Da han kørte tværs gennem terminalen, så han dem ikke. Pallerne må være kommet ind i hallen, mens han havde været væk, for ellers havde han registreret dem. Ovenlyset og solen stod på langs af hallen ved middagstid og gjorde, at det blev konfust. Der skal være dagslys i lokalet efter arbejdsmiljøreglerne.

Det var ofte forekommende, at der som da han kom til skade stod gods ude på kørearealet, som skulle videre ind på bestemte pladser, som godset var registreret til at skulle ind på. Ingen i ledelsen har reageret på det. Der har ikke været klaget over det. Han har ikke selv klaget over det, men i stedet for selv ryd det op og kørt pallerne på plads. Det er sket, at ting har stået der i 6 timer, hvilket han ikke finder i orden. Så har han sommetider selv sat det på plads inden fyraften. Lageret er ikke indrettet sådan, at der er et særligt areal til placering, så gods er anbragt i køregangen af nødvendighed, da det ellers ikke kunne komme ind på lageret. Det kræver en truck at få det endeligt på plads inde i rækken. Godset kunne stå forskellige steder i køregangen. Det er nødvendigt at placere paller i køregangen, fordi det er teknisk lettere at sætte dem på plads bagefter. Godset er så typisk registreret. Pallerne placeres på køregangen uden for båsen og placeres efterfølgende det rette sted med en truck.

Han ved ikke helt, hvad der skete ved ulykken. Han mærkede selv en form for gennemtræk. Han husker ikke selv noget derfra. Han blev kørt til sygehuset med ambulance. På sygehuset byttede man om på tarmsystemet, og han fik koldbrand i tarmen. Han tror, at det er årsagen til, at det gik så galt. Han lå i koma i 4-5 uger af flere omgange. Han var sygemeldt i næsten 1½ år.

Foreholdt afhøringsrapport af 16. november 2016, ekstrakten side 47, 3. afsnit, hvor er anført:

”Forespurgt om langløberen, oplyste afhørte, at han ved alt om sikkerheden omkring langløberen idet han er arbejdsmiljørepræsentant. Han modtog instruktion omkring langløberen for 10 år siden, og han har brugt den hver dag siden. Han havde modtaget diverse instruktioner omkring sikkerheden, og brugen af langløberen. Der var de forhenværende formænd på afdelingen som havde undervist for 10 år siden.”

bekræftede han, at han har forklaret sådan. Han har ikke på noget tidspunkt kørt forkert på langløberen. Det ville være dumt som arbejdsmiljørepræsentant. Den instruktion, han fik, var meget kortvarig. Han har tidligere erfaring som rigtig gas truckfører. Han har truckcertifikat. Han fik ikke nogen skriftlig instruktion. Han er blevet instrueret af formænd, men ikke på skole. Langløberen kræver ikke truckcertifikat. Føreren skal bare være over 18 år. Han har kørt langløber stort set hver dag siden sin ansættelse. Hans primære arbejdsopgaver bestod i at håndtere varer på lageret. Han kørte både truck og langløber halvt

om halvt. Han kender lageret ud og ind. Han deltager ikke i instruktion af nye medarbejdere i brugen af langløber.

Skiltene afbilledet ekstrakten side 133 og 134 har altid været der undtagen skiltet med sikkerhedssko, som er kommet til for nylig. Færdselsreglerne hænger rundt omkring herunder på bagsiden af toiledøren. De gælder også ude på lageret.

Der er afmærkning på gangene og hjaltænder for at markere kørselsgangene. Der er opsat kuppelspejle. Der har været diskussion om, hvorvidt de er til gavn. Fotoet ekstrakten side 128 viser et sådant kuppelspejl.

Da han kom kørende med langløberen og skulle dreje til venstre, kom der ingen trafik. Der er ikke hjaltænder inden for rækkerne; kun på køregangen. Forevist fotoet ekstrakten side 128, bemærkede han, at porten var til højre, og han skulle til venstre. Der var dårlig afmærkning af hjaltænder. Han har været med til at placere hjaltænderne. Han kom fra rækken med hjaltænder og skulle dreje til venstre.

Efter han kom tilbage på arbejde efter sin sygemelding, har han ikke haft de tidligere lagerfunktioner, men hjælper viceværtten. Han hjælper til på lageret, når det kniber rigtig meget. Han kører ikke længere med langløber.

På ulykkesdagen arbejdede han alene. I [REDACTED] havde stillet kaffepallerne det pågældende sted. I [REDACTED] havde den afdeling og vareart og kørte altid med den slags.

F [REDACTED], har forklaret, at han i 6 år har været divisionschef hos sagsøgte. Han var således også divisionschef på ulykkestidspunktet. Sagsøgte opbevarer andre virksomheders varer, modtager dem og sætter dem på lager, indtil grossister bestiller og får leveret varer til butikker. Sagsøgte driver en slags lagerhotel. Kunderne er producenterne og mærkevareleverandører til daglighandlen.

Han er som divisionschef placeret på sagsøgtes hovedkontor i N [REDACTED]. Han er som divisionschef ansvarlig for alle lagerhoteller i Skandinavien. Lokale lagerchefer for hvert lager refererer til ham. Han beskæftiger sig med almindelig ledelse og ressourcspørgsmål vedrørende personale og materiel. Han er også involveret i sikkerhed. Han bliver informeret om arbejdsulykker, og i Danmark deltager han i ca. hvert andet SISU møde lokalt på de enkelte lagre. Han deltager således i ca. hvert andet SISU møde på lageret i E [REDACTED], hvor også tilidsvalgte og lagerchefen deltager. På møderne gennemgås forskellige emner bragt op af bl.a. tillidsvalgte, ligesom konkrete hændelser af forskellig art gennemgås for at se, om nogle ting kan forbedres eller ændres. Der pågår en løben

de forbedringsproces. Hændelser og ting, der ses af de tillidsvalgte, bruges som input i den forbindelse. Problemer vil således blive bragt op på møderne. Han informerer også generelt om firmaet på møderne, ligesom der deles erfaringer fra andre lagre, hvis der kan udledes noget generelt herfra.

Sikkerheden på de enkelte lagre sikres herudover på flere måder. Man sørger for at få udleveret lagermanual og medarbejderhåndbøger til de ansatte. Lagermanualen, fremlagt i sagen, fandtes ikke i 2006 ved sagsøgerens ansættelse, men er et eksempel på forbedrende tiltag. Herudover afholdes GWP

som bl.a. indeholder sikkerhedsspørgsmål. De tillidsvalgte og lagerchef går endvidere ture på lageret Safety Walks og vurderer, om noget ser galt ud, f.eks. hvis en truck står foran en nødudgang. De bruges til at løfte sikkerheden ved at tage et foto og hænge det op. Der kan også være tale om tekniske løsninger, f.eks. at noget ikke fungerer ordentligt. Der er mange mulige indsatser for at forbedre sikkerheden herunder information, tekniske løsninger og andet.

Der kan stå paller på køregangen. Tingene skal sættes løbende på plads, men der bruges to forskellige typer materiel til transporten af godset en langløber til at flytte godset hen, og en truck til at løfte det op på plads. Det betyder, at det vil stå et lille stykke tid som følge af, at der vil være en tidsforskydning. Det er god praksis at få godset flyttet på plads løbende, så det ikke står og fylder gangene i flere timer, men det kan ske på de dage, hvor der er meget at lave. Gangene er 4 meter brede, og en palle er normalt 1,2 meter, så der er plads til at komme forbi, hvis der er gods på køregangene. Det er netop designet, så der er mulighed for at stille paller på køregangen og stadig komme forbi, fordi man ved, at der kan være perioder, hvor det ikke er muligt straks at sætte godset på plads.

Han var ikke til stede under ulykken. Der har på baggrund af ulykken ikke været anledning til ændrede procedurer generelt, men der er strammet op på informationen om, at man skal være opmærksom, når man bevæger sig på lageret og på at kigge sig for hele tiden. Der er ikke lavet tekniske ændringer. Der står stadig paller på køregangene, og der bakkes stadig med langløbere.

Han har ikke personligt været involveret i Arbejdstilsynets besøg. Han har læst rapporten og er informeret herom.

Han er ikke bekendt med, hvordan instruktionen ved nyansættelser i brugen af langløber foregår ud over, at ansatte instrueres af formænd og får gennemgået lagermanualen, og at der sker opfølgning herpå.

G [REDACTED], har forklaret, at hun indtil sin pensionering i 17 år var ansat som pakkeleder hos sagsøgte på lageret i E [REDACTED]. Som pakkeleder deltog

hun i beslutninger om sikkerhed og sikre, at de medarbejdere, hun havde ansvaret for, fulgte instrukserne. Hun havde ansvaret for alle dem, der pakkede produkter. Hun havde ikke ansvaret for sagsøgeren. Ved ansættelser fortalte personalekonsulenten den nyansatte om procedurerne for arbejdet på lageret. Det stod også i personalebøger, som folk modtog ved ansættelsen.

Hun kender til procedurerne, når der modtages og aflæsses varer. Bilerne kørte til ramper, blev læsset af med langløber, og godset blev senere sat på plads med en truck. Varerne stod max. 15-20 minutter på køregangene. Hun var over det hele på lageret og bevægede sig også i køregangene. Hun har ikke set varer stå i køregangene i mange timer eller en hel dag.

Hun så ikke selv sagsøgerens uheld. Kort efter det var sket, kom en medarbejder og bad hende om at gå ud for at se, hvordan det stod til. Hun spurgte til sagsøgeren, som stod med koldsved. Da sagsøgeren tidligere havde haft mavesår, spurgte hun ham, om ikke det var bedst at komme på sygehuset, og hun tilkaldte en ambulance.

Foreholdt afhøringsrapport af 20. juni 2016, ekstrakten side 37-38, hvor er anført:

”Afhørte forklarede, at hun er pakkerileder på lageret.

Afhørte havde ikke selv set uheldet, men forurettede havde fortalt hende, hvad der var sket, da han var ved bevidsthed hele tiden efter uheldet, ligesom hun selv vidste, at forurettede var i gang med at læsse paller ind på lageret.

Indledningsvis forklarede hun, at der havde været travlt den dag, og hun havde spurgt forurettede, om hun skulle hjælpe ham med at læsse af lastvognen. Han havde dog sagt, at han nok skulle klare det selv.

Hun forklarede videre, at forurettede havde været i gang med at læsse paller ind på langløber. Inde i lagerhallen havde han påkørt en række paller, der stod læsset med kaffe. Forurettede havde derved fået styret på langløberen trykket ind i maven, inden sikkerhedsmekanismen i styret gjorde, at langløberen igen kørte fremad.

Forurettede vidste godt pallerne med kaffe stod der, da han var kørt forbi dem flere gange tidligere.

Efter uheldet ringede afhørte efter hjælp, og der kom en ambulance, som kørte forurettede til Sygehuset. Forurettede var ved bevidst

hed hele tiden, men han blev dog tiltagende dårligere, ligesom han blev bleg.

Afhørte har jævnligt været i kontakt med forurettedes kone, som har forklaret, at forurettede har været igennem flere operationer, ligesom han har været lagt i kunstigt koma indtil for ganske nyligt.

Der er omkring 100 ansatte ude på adressen, men i lagerhallen, som forurettede kørte i, er de normalt kun 2 til 3 personer, der af eller på læsser paller fra lastvognene.

Forurettede har været ansat siden den 24/08 16, og han fungerer som sikkerhedsrepræsentant i hallen.

Afhørte var bekendt med, at forurettede havde et mavesår, som han var behandlet for. Det var muligvis grundet mavesåret, at forurettede var blevet så hårdt ramt af uheldet.”

bekræftede hun, at hun har forklaret sådan til politiet. Det er også sådan, hun opfatter det i dag. Hun kan stadig huske, at der var travlt den dag. Der var mange indgående biler. Personalet læssede en af ad gangen. Der var rimeligt tryk på. Det var op og ned, hvor travlt der var. Der var ikke usædvanligt travlt den dag. Hun havde spurgt sagsøgeren, der modtog det pap, som de normalt brugte i pakkeriet, om hun skulle hjælpe ham også så det kunne sættes hurtigere væk. Det ønskede sagsøgeren ikke. Han virkede presset både vedrørende sin kørsel og sin adfærd. Når man er presset, går det jo hurtigt. Hun syntes, at sagsøgeren kørte for stærkt. De havde også tidligere oplevet, at sagsøgeren kunne køre for stærkt. Hun tror helt bestemt, at sagsøgeren tidligere har fået en advarsel herfor, men det er ikke noget hun ved med sikkerhed.

Sagsøgeren vidste, at pallerne med kaffe stod i køregangen. Hun havde kort forinden ulykken været ude i hallen. I [REDACTED] havde da læsset pallerne af. Sagsøgeren og I [REDACTED] havde kørt derude samtidig og læsset af, så sagsøgeren vidste godt, at de stod der. Hun havde set pallerne inden ulykken. Hun havde set sagsøgeren køre rundt derude, mens pallerne stod der. Hun så sagsøgeren ved pallerne, som han var kørt ind i.

Hun har ikke talt med sagsøgeren om, hvorvidt han var klar over, at kaffepallerne stod der. Det er hendes vurdering, at sagsøgeren vidste det, da sagsøgeren og I [REDACTED] kørte og læssede af samtidig.

Forevist foto, ekstrakten side 71, forklarede hun, at det var sådan nogle dobbelt stakkede paller, sagsøgeren kørte ind i.

Hun var til stede, da Arbejdstilsynet var der. Hun ved ikke, hvilke bemærkninger Arbejdstilsynet havde, og hvad påbuddet gik ud på.

Efter uheldet blev der ikke ændret noget på lagerets indretninger eller placeringer. Op til uheldet har hun ikke været bekendt med at nogen sagsøgeren eller andre har klaget over, at der skulle være for mange paller på gangene eller dårlige lysforhold. Hun har ikke haft problemer med noget af det selv.

H [REDACTED] har forklaret, at han i 21 år har været lagerchef hos sagsøgte. Han er lagerchef på lageret i E [REDACTED] og har ansvaret for den daglige ledelse på lageret. Han er mellemed mellem medarbejdere og divisionschefen. Han har været og er fortsat chef for sagsøgeren.

Han indgår i sikkerhedsovervejelserne på arbejdspladsen. For at sikre medarbejdernes sikkerhed på arbejdspladsen er der flere tiltag, der bl.a. involverer SISU gruppen og arbejdsmiljøgruppen. Sagsøgeren er sikkerhedsrepræsentant. Der bliver månedligt gået Safety Walks. Der afholdes SISU møder året rundt. Der etableres typisk tiltag på foranledning af medarbejderne, hvis noget vurderes halvfarligt, f.eks. hjagtænder på kørearealer. Det er i det daglige vigtigt at overholde færdselsreglerne, som sidder alle vegne, og sikkerhedsværdierne. Han har fast hver torsdag møde med de 14 formænd, hvor det er et fast emne at drøfte sikkerhed. Reglerne er som andre steder, at man skal koncentrere sig, passe på hinanden og opføre sig ordentligt. Der er færdselsregler ligesom uden for lageret.

Ved ansættelser informerer en HR medarbejder på lokationen og en formand om procedurerne. De, der kører langløber, instrueres i kørsel og færdselsreglerne. 99 % af dem har truckkort og kender det derfor allerede. Det kræver ikke noget særligt at køre langløber, men typisk tages ikke folk ind, som ikke har truckkort.

Det er nødvendigt at stille paller på kørevejen. Når pallerne er læsset af og stillet, skal de rankes op med truck. Det gøres typisk af den samme person, som har kørt godset ind med langløber. Trucks står i de samme områder. Pallerne står der i svingende tid. Den pågældende dag kom der 3 læs. Der kan godt gå noget tid, før godset rankes op. For at få bilerne væk, tømmes de først. Det er ikke til gene, at der står paller på gangen, da køregangene er 4 meter brede, og pallerne, der typisk er 1,2 meter brede, sættes ude i siden, så man kan køre forbi. Tassimo kaffepallerne er 1,2 meter brede.

Han var ikke til stede, da ulykken skete, men kom til stede efterfølgende. Han ved, at sagsøgeren kørte med papemballage inden ulykken. Fotoet ekstraktet side 68 viser en langløber, men sagsøgeren kørte ikke med det pap, som er på fotoet, da det er kassationspap. Sagsøgeren kørte med indgående pap.

I [REDACTED] havde kørt pallerne ind og stillet dem i køregangen. Sagsøgeren læssede pap af i samme område. Sagsøgeren skulle flytte det og skulle rundt om hjørnet. Der er hjåjtænder og spejle i området. Sagsøgeren skulle stoppe for hjåjtænderne. Der var god plads til at komme rundt for sagsøgeren. Problemet opstod, fordi sagsøgeren havde overset de paller, som I [REDACTED] havde sat, mens de kørte samtidig rundt deroppe. Det pap, sagsøgeren kørte med, kan godt være ustabil, og man skal nok køre lidt forsigtigt med det. Der var helt sikkert plads til at køre rundt. Der skete en orienteringsfejl. Om der var en udefra kommende forstyrrelse, ved han ikke.

Han havde op til ulykkestidspunktet ikke hørt noget om, at der var behov for, at køregangene blev bredere, eller at nogen blev forstyrret af, at der stod for mange paller på køregangene. Der er ikke ændret noget efterfølgende. Pallerne skal jo nødvendigvis ind til rækkerne, hvor de senere skal placeres.

Pallerne, der stod på køregangen var kaffekapsler. De var brune som pap og sorte i kanterne. Han husker ikke, om der var farveforskel i forhold til det, der stod inde på rækkerne, men det var helt sikkert kaffe, for der stod kaffe i det område.

Der tages 700.000 paller ind årligt. I terminalområdet er der mulighed for ad hoc placering. Når der ikke er nok plads der, er man nødt til at køre det ind ligesom den dag. Når varer er skannet ind, skal de stadig placeres i hallen og derfor alligevel ind i hallen. Nogle gange er der en medarbejder klar med en truck til at løfte det op på plads.

Der har ikke været klager over ovenlyset i området. Han har kun haft klager i pakkeområdet over varmen grundet ovenlyset. Ovenlyset i hallerne er af matte ret plast. I pakkeområdet er ovenlyset kalket til grundet varmen. Der har ikke været klager over ovenlysvinduer. Der er også lamper. Lamperne er for 2 år siden skiftet til moderne lamper af miljømæssige hensyn.

Det kan ikke passe, at sagsøgeren, blev distraheret af de ting, som sagsøgeren har sagt til vidnet. Sagsøgeren har sagt, at O [REDACTED] kaldte ude fra terminalen, hvor for han kiggede derud, og at han blev blændet af ovenlyset. Der er ingen ovenlysvinduer den vej ud. Desuden var O [REDACTED] der ikke, så hun kan ikke have distraheret sagsøgeren. O [REDACTED] har selv sagt, at hun var i hal 1.

Forevist fotoet, ekstrakten side 70 forklarede han, at I [REDACTED] havde placeret pallerne ca. i området ved dækslet. Sagsøgeren kom fra venstre. Der er ovenlysvinduer fremad. Vejen bagud i forhold til den, der har taget fotoet, er mod terminalen, hvorfra sagsøgeren sagde, at der var blevet kaldt, og den vej er der ingen ovenlysvinduer.

I [REDACTED] har forklaret, at han siden april 2006 har været ansat hos sagsøgte som lagermedarbejder. Han kørte de omtalte kaffepaller ind den på gældende dag.

Han arbejder dagligt med at tømme trailere, lægge varer ind og ekspedere ordrer. Han har i hele sin ansættelsestid kørt med langløber og truck. Da han blev ansat, modtog han instruktion heri fik udleveret medarbejderhåndbog og talte med den daværende tillidsmand. De taler om det løbende. De er hele tiden opmærksomme på, hvordan de kører og behandler materiellet, og minder hinanden om at køre ordentligt og tage hensyn til hinanden. Reglerne er som i trafikken; at man skal se sig for, være agtpågivende, overholde hjåltænder og vi gepligt dog er det sådan, at dem, der har varer på gaflerne, har forkørselsret.

Når han modtager varer, får han dokumenter, henviser chaufføren til rampen, slår rampen på og begynder at tømme af med langløber. Han liner varerne op efter produkter. Hvis der er plads i terminalerne, bliver det stående der. Hvis det er et rent læs dvs. samme type paller med samme varetype, kører han det ind i hallen med det samme og sætter det midlertidigt uden for den endelige plads. Der bliver det stående, indtil han har tåmt traileren og kan køre det på plads med en truck. Det tager måske 15 minutter 20 minutter, alt efter hvor besværlig varen er. Varerne er væk fra køregangen efter 30 40 minutter. Der står ikke noget i køregangen en hel dag, da det så vil komme til at blokere rækkerne for de andre.

Paller, der står i køregangen, blokerer ikke for kørsel. Man kan snildt komme forbi med truck og langløber og kan passere hinanden. Man kan køre forbi paller på gangen både med truck og langløber med ting på gaflerne. Hvis gaflerne er tomme, kan man passere hinanden men ikke hvis der er noget på gaflerne.

Han så ikke selve uheldet. Da han var færdig med at tømme trailerne, var han højst sandsynligt ude at aflevere dokumenter til chaufføren. Da han kom tilbage med sin truck, var det sket.

Der er altid travlt om formiddagen. Det skal der være. Det var kun ham og sagsøgeren, der aflæssede varer i den hal den dag.

Han linede varerne op på langs, mens han tåmte traileren. Han og sagsøgeren hilste på hinanden og kom med bemærkninger. De havde registreret hinanden. Sagsøgeren kørte imens på langs.

Sagsøgeren var til stede, da vidnet læssede varerne af i køregangen. Sagsøgeren lå og trak varer/emballage væk, som stod i vejen for vidnets række, så de krydsede hinanden flere gange. Sagsøgeren skulle forbi pallerne for at komme væk

med sine varer. Vidnet skulle ind og ud af traileren 11 gange, og han satte pallerne successivt, så det passede med, at varerne stod ude foran de relevante rækker, så han efterfølgende hurtigt kunne få dem på plads med trucken. Da ulykken skete, var han selv på vej efter trucken. Han er ret sikker på, at han da havde tømt traileren, skulle lukke rampen, tjekke computeren og hente trucken.

Han placerede varerne midlertidigt i midtergangen. Hvis han tømmer alene, tømmer han ikke flere biler ad gangen, før varerne sættes på plads. Pallerne placeres, hvor der er tomme rækker. Paller, der er placeret i køregangen, fjernes med det samme, når bilen er tømt. Hvis der er plads i terminalerne, kan der læsses flere biler, før varerne køres på plads. Pallerne placeres efter, hvor der er plads, og hvor de skal placeres endeligt.

Der var intet usædvanligt den dag.

Han har ikke selv haft problemer med lys på køregangen eller hørt om andre, der har haft problemer med det. Lyset er, som det skal være i den hal. Der er ikke ændret regler eller andet på lageret eller procedurer efter ulykken – men kun at de har talt mere om det og skærpet opmærksomheden under kørslen. Han mindes ikke, at der er ændret specifikt i regler. Færdselsreglerne er måske gjort mere synlige. Skiltningen med færdselsreglerne har været der i forvejen, men er nu også flyttet ud på nogle af lokationerne.

Parternes synspunkter

B [REDACTED] har i sit påstandsdokument anført følgende anbringender, som er gentaget og uddybet under hovedforhandlingen:

”Det gøres gældende, at sagsøgte som arbejdsgiver er erstatningsansvarlig for den skade, der er overgået sagsøger.

Til støtte herfor henvises til reglerne i Arbejds miljølovens §§ 38, 42, 45, 16 og 17, hvorefter en arbejdsgiver har pligt til at sikre:

- at arbejdet er tilrettelagt og udføres sikkerhedsmæssigt fuldt for svarligt, jf. normen i arbejdsmiljølovens § 38
- at arbejdsstedet er indrettet sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. normen i arbejdsmiljølovens § 42
- at de tekniske hjælpemidler er indrettet og bliver anvendt sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. normen i arbejdsmiljølovens § 45
- at der er givet instruktion om de sikkerhedsmæssige risici, samt at der gennemføres et effektivt tilsyn, jf. normerne i arbejdsmiljølovens §§ 16 og 17.

Sagsøgte har ikke sikret disse normers overholdelse, og dermed har sagsøgte pådraget sig et erstatningsansvar i anledning af den indtrufne skade.

Ansvarer beror navnlig på, at der på færdselsarealet, hvor der kørtes med blandt andet elektriske langløbere henstod gods, som kunne hindre passage, hvorved opstår risiko for personskade, ligesom udsyn var begrænset af det forhold, at man kunne blive blændet af lys fra oven lysvinduer.

I det omfang skaden beror på individuelle medarbejderes fejl og/eller forsømmelser, gøres endvidere gældende at sagsøgte også har pådraget sig hæftelsesansvar for disses skadevoldende handlinger, jf. DL 3 19 2.

Endeligt gøres det gældende, at der ikke fra sagsøgers side foreligger erstatningsretlig relevant egen skyld."

A [REDACTED] har i sit påstandsdokument anført følgende anbringener, som er gentaget og uddybet under hovedforhandlingen:

"Som kravstiller har sagsøgeren bevisbyrden for, at sagsøgte eller dennes medarbejdere har handlet ansvarspådragende i forbindelse med sagsøgerens uheld den 4. maj 2016.

Det er ikke godtgjort af sagsøgeren, at der er tilsidesat forpligtelser i medfør af arbejdsmiljølovgivningen eller i øvrigt, som skulle kunne medføre, at der pålægges sagsøgte erstatningsansvar over for sagsøgeren i anledning af uheldet den 4. maj 2016.

Der skal ved vurdering af ansvarsgrundlaget lægges vægt på, at Retten i Holbæk frifandt sagsøgte for overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen og bekendtgørelse om anvendelse af tekniske hjælpemidler i forbindelse med sagsøgerens uheld den 4. maj 2016, jf. bilag 14.

Det skal også indgå i vurderingen, at sagsøgeren på uheldstidspunktet var en erfaren medarbejder, og at uheldet skete under udførelse af en enkel og rutinepræget arbejdsopgave, som ikke indebar særlige vanskeligheder eller faremomenter. På ulykkestidspunktet havde sagsøgeren været ansat hos sagsøgte i ca. 10 år og havde i forbindelse med ansættelsen modtaget instruktion omkring brugen af el løberen, herunder særligt omkring overholdelse af færdselsreglerne og orientering i forbindelse med kørslen. Derudover fik sagsøgeren udleveret en manual med skriftlig instruktion.

Dertil kommer, at sagsøgeren gennem sin ansættelsesperiode alene havde arbejdet med el løberen og var blandt de få medarbejdere, der var særlig erfaren og ansvarlig for instruktion af nye medarbejdere, der skulle benytte el løberen. Kørsel med el løber var derfor en rutinemæssig opgave af helt almindelig karakter for sagsøgeren, og der har derfor ikke påhvilet sagsøgte en særlig forpligtelse til at instruere, føre tilsyn m.v.

For så vidt angår betjeningen af el løberen fremgår det af brugervejledningen (bilag 14), der er godkendt af de danske myndigheder, at man skal køre baglæns, når lasten på langløberen er i vejen for udsynet. Det er derfor hverken ulovligt eller uforsvarligt at køre baglæns med lang løberen. Dertil kommer, at der efter uheldet blev lavet en eftersynsrapport på den pågældende el løber, og der er i denne ikke anført tekniske fejl, jf. bilag E.

Endvidere skal det fremhæves, at sagsøgeren, der både var sikkerhedsrepræsentant og tillidsmand på skadestidspunktet, var ansvarlig for at viderebringe eventuelle klager omkring arbejdsmetoderne, herunder brugen af el løberen. Sagsøgte har ikke modtaget klager omkring brugen af el løberen, hvilket sagsøgeren tillige bekræftede under straffesagen.

Derudover må det indgå i vurderingen, at uheldet opstod i sagsøgtes lagerhal, hvor det var velkendt for alle, særligt sagsøgeren, at der kunne være paller med varer på gangene. Gangene er 4 meter brede og en palle er ca. 1,20 meter bred, dvs. uanset pallerne er der en "rest kørebane" på ca. 3 meter. Sagsøgte har ikke tidligere modtaget klager fra medarbejderne, heriblandt sagsøgeren om pallerne's placering på gangene.

Det bestrides således, at det overfor sagsøgtes ledelse skulle være på talt, at der henstod for mange varer på gangen. Sagsøgte understreger i den forbindelse, at forholdet ikke har været omtalt i forbindelse med SISU møder, hvor sagsøgeren også deltog.

Endvidere skal det bestrides, at pallerne på gangen faldt visuelt i med omgivelserne, og at de derfor var umulige at se. Sagsøgte henviser til de af sagsøgeren fremlagte fotos af paller med kaffebønner (bilag 11), der er identiske med de paller, som sagsøgeren kørte ind i. Derudover henvises til fotos, der er fremlagt som sagens bilag A.

Herudover skal det fremhæves at der ikke er ovenlysvinduer i det område, hvor sagsøgeren kom til skade, og at der derfor ikke er risiko for

at blive blændet af sollys i forbindelse med kørsel med el løbere. Der henvises til fotos, fremlagt som sagens bilag H.

Endelig henvises til, at Arbejdstilsynet hverken har påtalt sagsøgtes procedure i forbindelse med aflæsning/placering af paller på gangene eller forholdene i sagsøgtes ejendom, herunder særligt placering af vinduer eller lamper i loftet.

Hverken sagsøgte eller dennes medarbejdere har således handlet ansvarspådragende i forbindelse med hændelsen den 4. maj 2016, hvorfor uheldet må betegnes som hændeligt.

For det tilfælde, at retten måtte finde, at sagsøgte er erstatningsansvarlig for sagsøgerens uheld, gøres gældende, at der foreligger en sådan grad af egen skyld fra sagsøgerens side, at et eventuelt berettiget krav på erstatning skal bortfalde eller nedsættes.”

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettens begrundelse og resultat

Det lægges efter sagens oplysninger til grund, at sagsøgeren, der var en særdeles erfaren medarbejder, inden ulykken indtraf, var i færd med at udføre en for ham rutinemæssig opgave.

Det er ubestridt, at ulykken skete ved, at sagsøgeren med langløberen bakkede ind i nogle paller med kaffekapsler, som var placeret på køregangen. Der er afgivet samstemmende forklaringer om, at det var helt sædvanligt, at der henstod paller på køregangen. Det lægges efter de afgivne forklaringer til grund, at der ved indretningen af lageret, herunder bredden på køregangen, var taget tilstrækkeligt hensyn hertil, idet køregangen var dimensioneret således, at det var muligt at placere midlertidigt placerede paller på køregangen med langløberen også med gods på gaflerne. Efter det oplyste har Arbejdstilsynet ikke påtalt, at der stod paller på kørebanen. Dette har heller ikke været påtalt af medarbejderne eller sagsøgeren i sin egenskab af tillidsmand og arbejdsmiljørepræsentant. G [redacted] og I [redacted] har begge forklaret, at sagsøgeren efter deres vurdering havde set de henstillede kaffepaller, idet han var kørt forbi dem flere gange, inden ulykken indtraf.

Det kan efter de afgivne forklaringer ikke lægges til grund, at der skulle være problemer med blændende ovenlysvinduer, hvilket heller ikke har været adresseret af sagsøgeren eller andre medarbejdere.

Under disse omstændigheder er sagsøgte ikke erstatningsansvarlig for, at sagsøgeren kørte ind i de omhandlede paller og derved kom til skade, hvorfor sagsøgte frifindes.

Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb og udfald fastsat til dækning af sagsøgtes advokatudgift med 30.000 kr. Det er oplyst, at sagsøgte er momsregistreret.

THIKENDESFORRET:

A [REDACTED] A frifindes.

Fagforening [REDACTED] som mandatar for B [REDACTED] skal til A [REDACTED] [REDACTED] A/S inden 14 dage betale sagsomkostninger med 30.000 kr. Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.